

เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้

เรื่อง ภัยคุกคามต่อช่วง ฟางข้าว และเศษวัสดุทางการเกษตร ลดภาวะโลกร้อน

เทศบาลตำบลชะเมา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ลดการเผาฟางข้าวและตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตรลดภาวะโลกร้อน

ด้วยภูมิประเทศและภูมิอากาศของประเทศไทยอยู่ในที่ตั้งที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรเขตร้อนทุก รูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกข้าวประเทศไทยนับได้ว่าเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของโลกและยังเป็นประเทศหลักในการ ปลูกข้าวเพื่อการส่งออกอันดับต้นๆของโลกมาจนถึงวันนี้นอกจากความเชี่ยวชาญในการปลูกข้าวเพื่อการบริโภคและ การส่งออกแล้วประเทศไทยยังต้องมีความรับผิดชอบในการช่วยลดภาวะโลกร้อนหรือภาวะอากาศการเปลี่ยนแปลง ข้าวจำนวนมหาศาลที่ประเทศไทยผลิตออกมาแต่ละปี หลังฤดูเก็บเกี่ยวนั้นส่วนที่เหลือจากการเกี่ยวข้าวคือ “ฟาง ข้าว” จำนวนมหาศาลเช่นกันโดยฟางข้าวที่ได้หลังจากปลูกข้าวนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดการที่ดีและ เหมาะสมเท่าที่ควร และเลือกใช้วิธี “เผาทำลาย” ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างมลภาวะทางอากาศอย่างมากนับเป็นส่วน หนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาวะโลกร้อนจากภาคเกษตรกรรมอีกด้วย

ช่วงระยะเวลาที่เกษตรกรนิยมเผาฟางข้าวจะเริ่มหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวประมาณปลายเดือนมกราคม เป็นต้นไปและการไถพรวนดินจะทำในเดือนเมษายน ต่อจากนั้นจะหว่านข้าวก่อนเทศกาลสงกรานต์ เมื่อเข้าฤดูฝน ฝนจะตกและทำให้ต้นข้าวงอกใหม่ประมาณเดือนพฤษภาคมและจะเก็บเกี่ยวอีกทีต้นเดือนธันวาคมไปจนถึงต้นเดือน มกราคม ทำให้ต้นข้าวอ่อนแอและไม่เจริญงอกงามเท่าที่ควร ถ้าโลกปลอดฟางก็จะมีปัญหาข้าวไม่ค่อยงอกและ เจริญเติบโตไม่ดี หากไม่ใช้วิธีการเผาฟางข้าว วิธีการไถกลบเป็นวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุดแต่วิธีการนี้ต้อง อาศัยเวลาในการย่อยสลายเพื่อให้อินทรีย์วัตถุในดินได้ย่อยสลายอย่างสมบูรณ์และเกิดแร่ธาตุอาหารในดินสำหรับ การปลูกข้าวครั้งใหม่ได้ ถ้าการย่อยสลายฟางข้าวไม่สมบูรณ์และเริ่มการปลูกข้าวครั้งใหม่ทันที ข้าวจะไม่โตและตาย ในที่สุด ดังนั้นการมีเครื่องจักรกล รถไถที่มีประสิทธิภาพในการไถกลบตอซังนับเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง

ผลกระทบที่จะเกิดจากการเผาฟางตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตร

1. ทำให้พื้นที่เพาะปลูกเสื่อมโทรมเผาผลาญอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน
2. ทำลายโครงสร้างดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชลงอย่างต่อเนื่องทุกปี
3. ก่อให้เกิดเขม่าควัน ฝุ่นละออง ก๊าซพิษ ส่งผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งผลให้เกิดการเสียดุลธรรมชาติ อากาศร้อนขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการไถกลบตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตรด้วยเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพ

1. โครงสร้างดินมีความอุดมสมบูรณ์ แร่ธาตุอาหารในดินเพิ่มมากขึ้น ไม่สร้างมลพิษทางอากาศ สะอาด ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมการใส่ปุ๋ยหมักมีอินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุฟอสฟอรัส โพแทสเซียมในดินเพิ่มมากขึ้นและ ช่วยในการย่อยสลายได้เร็วขึ้นการใส่น้ำสกัดชีวภาพ มีอินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุฟอสฟอรัส โพแทสเซียมในดินเพิ่มมากขึ้น และช่วยในการย่อยสลายได้เร็วขึ้น
2. การเพิ่มมูลค่าจากการหาประโยชน์จากฟางข้าวจะเป็นแรงจูงใจหลักให้เกษตรกรในการสร้างรายได้ ฟางข้าวที่มีประโยชน์มากมายเช่น นำไปเลี้ยงสัตว์ คลุมหน้าดินรักษาความชุ่มชื้น ใช้ในการเพาะเห็ด ปัจจุบันนี้มีเทคโนโลยีใหม่ๆนำเอาฟางข้าวไปใช้เป็นชีวมวลทางเลือกเสริมเชื้อเพลิงจำพวกแกลบและกากอ้อยที่ โรงงานน้ำตาลและโรงสีข้าวมีความต้องการสูงและราคาเริ่มสูงขึ้นหรือทำเป็นน้ำมัน ชีวภาพ Bio oil อีกด้วย

สาเหตุและผลกระทบของมลพิษทางขยะ

ขยะคืออะไร

ขยะ คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์หรือจากขบวนการผลิตจากกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรมปัจจุบันขยะมูลฝอย เป็นปัญหาวิกฤตที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นจะมีผลกระทบต่อ สภาพแวดล้อมโดยรวมและยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ในปี พ.ศ.๒๕๔๕ มีปริมาณขยะ

มูลฝอยจากชุมชนทั่วประเทศประมาณ ๑๔.๒ ล้านตัน และมีการนำขยะ และวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ใหม่ ๒.๗ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของขยะมูลฝอยชุมชน

ประเภทของขยะ

๑. ขยะเปียก หมายถึง ขยะที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษอาหาร พืชผัก เปลือกผลไม้ เป็นต้น
๒. ขยะแห้ง หมายถึง ขยะที่ย่อยสลายได้ยาก เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ เศษผ้า ไม้ ยาง เป็นต้น
๓. ขยะอันตราย ได้แก่ สารเคมี วัตถุมีพิษ ซากถ่านไฟฉาย

จัดการขยะ โดยอาศัยหลัก ๕ R คือ

- Reduce การลดปริมาณขยะ โดยลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์สิ้นเปลือง
- Reuse การนำมาใช้ซ้ำ เช่น ขวดแก้ว กล่องกระดาษ กระดาษพิมพ์หน้าหลัง เป็นต้น
- Repair การซ่อมแซมแก้ไขสิ่งของต่างๆ ให้สามารถใช้งานต่อได้
- Reject การหลีกเลี่ยงใช้สิ่งของก่อให้เกิดมลพิษ
- Recycle การแปรสภาพและหมุนเวียนนำกลับมาใช้ได้ใหม่ โดยนำไปผ่านกระบวนการผลิตใหม่อีกครั้ง

การแยกขยะ เพื่อลดขยะที่ต้องนำไปกำจัดจริงๆ ให้เหลือน้อยที่สุด เช่น

- ขยะแห้งบางชนิดที่สามารถแปรสภาพนำมากลับมาใช้ได้ อีก ได้แก่ ขวดแก้ว โลหะ พลาสติก
- ขยะเปียกสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ
- ขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย กระป๋องฉีดสเปรย์ ต้องมีวิธีกำจัดที่ปลอดภัย

ส่งเสริมการผลิตที่สะอาดในภาคการผลิต โดยลดการใช้วัสดุ ลดพลังงาน และลดมลพิษ เพิ่มศักยภาพการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน การนำของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีอายุการใช้งานได้นานขึ้น

ส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเอกชนมีส่วนร่วมลงทุนและดำเนินการจัดการขยะ ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการจัดการขยะอย่างถูกหลักวิชาการ

รณรงค์และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับว่าเป็นภาระหน้าที่ของตนเอง ในการร่วมมือกันจัดการขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้นในชุมชน